EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 21.9.2012
COM(2012) 530 final

2012/0260 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterou se mění směrnice Rady 2001/110/ES o medu

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Cílem návrhu na změnu směrnice 2001/110/ES o medu[1] je:

a) sladit stávající prováděcí pravomoci Komise s ustanoveními Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen SFEU) a

b) s ohledem na rozsudek Soudního dvora ve věci C-442/09[2], aniž je dotčeno použití nařízení (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech[3] na med obsahující geneticky modifikovaný pyl, jasně definovat pyl jako specifickou součást medu spíše než jako složku medu.

Odůvodnění a cíle návrhu

a) Cílem návrhu je uvést do souladu stávající prováděcí pravomoci Komise stanovené ve směrnici 2001/110/ES s rozlišením mezi přenesenými a prováděcími pravomocemi Komise zavedenými v článcích 290 a 291 SFEU a svěřit Komisi další přenesené pravomoci.

SFEU rozlišuje mezi pravomocemi přenesenými na Komisi za účelem přijímání nelegislativních aktů s obecnou působnosti, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné, jak je stanoveno v čl. 290 odst. 1 SFEU (akty v přenesené pravomoci), a pravomocemi svěřenými Komisi za účelem přijímání jednotných podmínek pro provedení právně závazných aktů Unie, jak je stanoveno v čl. 291 odst. 2 SFEU (prováděcí akty). V případě aktů v přenesené pravomoci přenáší zákonodárce na Komisi pravomoc přijímat kvazilegislativní akty. V případě prováděcích aktů se kontext velmi liší. Za provádění právně závazných aktů Evropské unie ve skutečnosti odpovídají v první řadě členské státy. Pokud však použití legislativního aktu vyžaduje pro jeho provádění jednotné podmínky, je prováděcí akty oprávněna přijmout Komise. Uvedení směrnice 2001/110/ES do souladu s novými pravidly SFEU odráží toto rozlišení.

Kromě toho byla – stále v kontextu přezkumu přenesení pravomocí svěřených Komisi po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost – zkoumána ustanovení výše uvedené směrnice s cílem identifikovat další případné potřebné změny, pokud jde o pravomoci, které mají být svěřeny Komisi v souladu s novou klasifikací podle SFEU.

b) Na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 234 Smlouvy o ES, kterou podal Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Věc-442/09), vydal

---

[1] Úř. věst. L 10, 12.1.2002, s. 47.

[2] Věc C-442/09: Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 6. září 2011 (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Bayerischer Verwaltungsgerichtshof — Německo) — Karl Heinz Bablok a další v. Freistaat Bayern, Úř. věst. C 311, 22.10.2011, s. 7.

[3] Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.

Soudní dvůr rozhodnutí, v němž považuje pyl v medu za složku ve smyslu čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy.[4] Tento závěr Soudu se zakládal na hodnocení skutečností, jež mu byly předloženy a podle nichž přítomnost pylu v medu vyplývá především z činnosti samotného včelaře v důsledku fyzického vytáčení plástů, které provádí za účelem sběru medu. Pyl se však dostává do úlu pouze v důsledku činnosti včel a vyskytuje se v medu bez ohledu na to, zda včelař med získává vytáčením plástů. Zdá se tedy, že je nutné ve směrnici 2001/110/ES objasnit, že pyl je přirozená součást, a nikoli složka medu. Toto objasnění by však nebránilo použitelnosti nařízení (ES) č. 1829/2003 na med obsahující geneticky modifikovaný pyl[5] a zejména neovlivní závěr Soudního dvora, že med obsahující geneticky modifikovaný pyl smí být uváděn na trh pouze tehdy, pokud se na něj vztahuje povolení podle uvedeného nařízení.

S ohledem na tyto úvahy byla vypracována předloha návrhu změny směrnice 2001/110/ES.

Obecné souvislosti

Články 290 a 291 SFEU rozlišují dva různé druhy aktů Komise:

- Článek 290 SFEU umožňuje zákonodárcům „na Komisi přenést pravomoc přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné“. Právní akty, které Komise přijme tímto způsobem, se v terminologii SFEU označují jako „akty v přenesené pravomoci“ (čl. 290 odst. 3).
- Článek 291 SFEU umožňuje členským státům přijmout „veškerá nezbytná vnitrostátní právní opatření k provedení právně závazných aktů Unie“. Tyto akty svěří prováděcí pravomoci Komisi, jsou-li pro jejich provedení nezbytné jednotné podmínky. Právní akty, které Komise přijme tímto způsobem, se v terminologii Smlouvy označují jako „prováděcí akty“ (čl. 291 odst. 4).

Směrnice Rady 2001/100/ES výslovně neuvádí, zda pyl v medu je, nebo není, složkou ve smyslu čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/13/ES. Vzhledem k neexistenci tohoto upřesnění vydal Soudní dvůr ve věci C-442/09 rozhodnutí, v němž na základě posouzení skutečností, jež mu byly předloženy, považuje pyl za „složku“ medu ve smyslu čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/13/ES (bod 79 rozsudku). Důsledky tohoto rozhodnutí mimo jiné znamenají, že se uplatní pravidla pro složky stanovená ve směrnici 2000/13/ES, a to zejména povinnost na etiketě výrobku uvádět seznam složek (čl. 3 odst. 1 bod 2). Vzhledem k tomu, že pyl je v medu přirozeně přítomen a dostává se do úlu v důsledku aktivity včel nezávisle na činnosti včelaře, je nezbytné ve směrnici 2011/110/ES výslovně uvést, že pyl v medu není složkou ve smyslu čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/13/ES, nýbrž jeho součástí. Skutečnost, že med je přírodní látka produkovaná včelami medonosnými,

[4] Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29.

[5] I po změně směrnice 2001/110/ES bude med obsahující geneticky modifikovaný pyl nadále spadat pod čl. 3 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení, coby „potraviny vyrobené z GMO“.

do níž nelze přidávat žádné složky potravin, je reflektována v normě Codex pro med[6].

Tato změna neovlivní závěr Soudního dvora ve věci C-442/09, že med obsahující geneticky modifikovaný pyl spadá do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1829/2003. I po změně směrnice 2001/110/ES bude med obsahující geneticky modifikovaný pyl nadále spadat pod čl. 3 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení, coby „potraviny vyrobené ze složek vyrobených z GMO“.

Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu

Pro slaďování pravomocí se použijí články 290 a 291 SFEU.

Ustanovení čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/13/ES uvádí, že „ „složkou“ se rozumí jakákoli látka, včetně přídatných látek a enzymů, která je použita při výrobě nebo přípravě potraviny a je v konečném výrobku stále přítomná, i když případně ve změněné formě“.

Soulad s ostatními politikami a cíli Unie

Nevztahuje se na tento návrh.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A HODNOCENÍ DOPADU

Pokud jde o uvedení prováděcích pravomocí Komise do souladu se SFEU, nebylo nutné konzultovat zúčastněné strany, ani využít odborné posudky či provádět posouzení dopadů, neboť návrh je interinstitucionální záležitostí související se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.

Pokud jde o charakter pylu v medu, před uvedeným rozsudkem obecně převažoval výklad, že z výše uvedených důvodů tvoří pyl součást medu, a nikoli jeho složku ve smyslu čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/13/ES. V důsledku toho se mělo za to, že pravidla pro označování použitelná pro složky uvedená ve směrnici 2000/13/ES (tj. seznam složek) se nevztahují na med. Cílem navrhované změny směrnice o medu je objasnit, že pyl není složka medu, což s ohledem na použití pravidel pro označování stanovených ve směrnici 2000/13/ES povede k návratu ke stavu před rozsudkem, aniž by bylo dotčeno použití nařízení (ES) č. 1829/2003 na med obsahující geneticky modifikovaný pyl. Proto se nepředpokládá, že pro zúčastněné strany dojde k významné změně, a z toho důvodu nebylo provedeno hodnocení dopadu.

Komise provedla řadu konzultací s členskými státy, zejména v rámci Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat, se zúčastněnými stranami (včetně sdružení včelařů a nevládních organizací), zejména v rámci Poradní skupiny pro potravinový řetězec a zdraví zvířat a rostlin, Poradní skupiny pro včelařství a se třetími zeměmi na zvláštních zasedáních, která byla za tímto účelem uspořádána po vydání rozsudku, a v rámci fór Světové obchodní organizace (WTO).

[6] CODEX STAN 12-1981.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Shrnutí navrhovaných opatření

Určit přenesené a prováděcí pravomoci, které by měly být Komisi svěřeny ve vztahu ke směrnici 2001/110/ES, a stanovit odpovídající postup pro přijetí tohoto aktu v novém právním kontextu vzniklém vstupem článků 290 a 291 SFEU v platnost.

Objasnit, že pyl v medu není složkou ve smyslu čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES.

Právní základ

Článek 43 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Zásada subsidiarity

Návrh spadá do sdílené pravomoci mezi EU a členskými státy. S ohledem na technickou povahu navrhované změny (sladění s pravidly, pokud jde o prováděcí pravomoci Komise, a objasnění statusu pylu) nemění návrh rozdělení pravomocí mezi EU a členskými státy stanovené v změněném právním předpisu, a je tak v souladu se zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Cílem návrhu je změnit právní předpisy EU tak, aby z nich jasně vyplývalo, že pyl není složkou medu, nýbrž jeho součástí, a aby tak předpisy adekvátně odrážely přirozený původ přítomnosti pylu v medu. Návrh v této souvislosti do směrnice o medu zavádí změnu menšího rozsahu a technické povahy, která nepřesahuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle. Vzhledem k rozhodnutí Soudního dvora, které stanoví výklad stávajících právních předpisů EU, není možné výše uvedeného dosáhnout jinak než pomocí změny právních předpisů EU.

Sladění stávajících prováděcích pravomocí Komise ve směrnici 2001/110/ES s ustanoveními SFEU navíc vychází z přijetí Lisabonské smlouvy, a je tak v souladu se zásadou proporcionality.

2012/0260 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

kterou se mění směrnice Rady 2001/110/ES o medu

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 43 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[7],

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Na základě rozsudku Soudního dvora ze dne 6. září 2011 ve věci C-442/09[8] má být pyl v medu považován za složku ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy[9]. Rozsudek Soudu se zakládal na úvaze vycházející ze skutečností, jež mu byly předloženy, a sice že pyl se do medu dostává především v důsledku fyzického vytáčení plástů, které včelař provádí za účelem sběru medu. Pyl se však dostává do úlu pouze v důsledku činnosti včel a v medu se vyskytuje přirozeně bez ohledu na to, zda včelař med získává vytáčením plástů či nikoli. Je proto nutné objasnit, aniž by bylo dotčeno použití nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech[10] na geneticky modifikovaný pyl v medu, že pyl je součástí medu, který je přírodní látkou a nemá žádné složky, a pyl není tudíž složkou ve smyslu směrnice 2000/13/ES. Směrnice Rady 2011/110/EC ze dne 20. prosince 2001 o medu[11] by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(2) Směrnice 2001/110/ES svěřuje Komisi pravomoci k provádění některých svých ustanovení. V důsledku vstupu Lisabonské smlouvy v platnost je třeba tyto pravomoci sladit s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouvy“). Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající

---

7 Úř. věst. C […], […], s. […].
8 Úř. věst. C 311, 22.10.2011, s. 7.
9 Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29.
10 Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.
11 Úř. věst. L 10, 12.1.2002, s. 47.

konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracování aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.

(3) Za účelem jednotného dodržování příslušných ustanovení by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy, pokud jde o přijímání metod umožňujících ověřit, zda je med v souladu s ustanoveními směrnice 2001/110/ES.

(4) Přílohy směrnice 2001/110/ES obsahují technické prvky, které může být nutno přizpůsobit nebo aktualizovat s ohledem na vývoj v příslušných mezinárodních normách. Směrnice nesvěřuje Komisi příslušné pravomoci, aby mohla uvedené přílohy ihned přizpůsobit nebo aktualizovat s ohledem na vývoj v mezinárodních normách. V zájmu důsledného provádění směrnice 2001/110/ES by pravomoc přizpůsobovat nebo aktualizovat přílohy uvedené směrnice s ohledem nejen na technický pokrok, ale také na vývoj v mezinárodních normách, rovněž měla být svěřena Komisi.

(5) Po přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin[12], které se vztahuje na všechny fáze výroby, zpracování a distribuce potravin a krmiv na úrovni Evropské unie a na vnitrostátní úrovni, jsou obecné předpisy Evropské unie o potravinách přímo použitelné pro výrobky spadající do oblasti působnosti směrnice 2001/110/ES. Proto již není nutné, aby Komise měla pravomoc sladit ustanovení uvedené směrnice s obecnými právními předpisy Evropské unie o potravinách. Ustanovení, kterými se svěřují uvedené pravomoci, by proto měla být zrušena.

(6) V zájmu zohlednění technického pokroku a ve vhodných případech i vývoje v mezinárodních normách by tudíž pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy měla být přenesena na Komisi, která tak bude moci přizpůsobovat nebo aktualizovat technické parametry týkající se popisů a definic výrobků v přílohách směrnice 2001/110/ES.

(7) Směrnice 2001/110/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(8) Jelikož se změny týkající se sladění se Smlouvou týkají pouze pravomocí Komise, nemusí je členské státy provádět do vnitrostátních předpisů.

---

[12] Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2001/110/ES se mění takto:

(1) V článku 2 se doplňuje nový bod, který zní:

„5. Jelikož je pyl specifickou přirozenou součástí medu, nepovažuje se za složku ve smyslu čl. 6 odst. 4 směrnice 2000/13/ES výrobků vymezených v příloze 1 této směrnice.“

(2) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 6a, pokud jde o stanovení metod umožňujících ověřit, zda je med v souladu s touto směrnicí. Do přijetí takových metod použijí členské státy k ověřování souladu s touto směrnicí pokud možno mezinárodně uznávané schválené metody, například metody schválené v Codex alimentarius.“

(3) Článek 6 se nahrazuje tímto:

„Článek 6

Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 6a za účelem úpravy technických parametrů týkajících se názvů, popisů výrobků a definic v příloze I, jakož i vlastností složení medu v příloze II, s ohledem na technický pokrok a ve vhodných případech i vývoj v mezinárodních normách.

Článek 6a

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedené v této směrnici je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článcích 4 a 6 je svěřena Komisi na dobu neurčitou počínaje (…). (*Úřad pro publikace doplní datum, kterým tento pozměňující akt vstoupí v platnost*).

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článcích 4 a 6 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článků 4 a 6 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě

dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.“

(4) Článek 7 se zrušuje.

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 1 bodem 1 do [datum]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

   Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti uvedené v čl. 1 bodě 1 této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předseda/předsedkyně*